

Zápis z jednání Komise pro program časného záchytu karcinomu plic konaného 3. 10. 2024 od 10 hod. v místnosti 223k budovy MZ ČR

Účastníci jednání:	prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D.; prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová; doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D.; prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D.; MUDr. Iveta Matějovská, CSc.; prof. MUDr. Eva Králíková, CSc.; MUDr. Zuzana Elbertová; PhDr. Karel Hejduk; <u>Hosté:</u> Mgr. Renata Chloupková (NSC ÚZIS ČR); MUDr. Norbert Král, Ph.D. (SVL ČLS JEP); MUDr. Eva Kočová, Ph.D. (ČRS ČLS JEP); MUDr. Kamila Zvolská, Ph.D. (SLZT); Mgr. Antonín Hasal (v zastoupení Mgr. Evy Šindlářové); <u>Vzdáleně přes platformu MS Teams:</u> MUDr. Ivana Mervartová (v zastoupení MUDr. Renáty Knorové, MBA); MUDr. Petr Šubrt; Ing. Michaela Vostřáková; Ing. Lucie Súpová, Ph.D.; doc. MUDr. Bohumil Seifert, Ph.D.; RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.; prof. MUDr. Robert Lischke, Ph.D.; prof. MUDr. Luboš Petruželka, CSc.; Mgr. Bc. Pavel Kurek, DiS. (host OZP MZ ČR);
Omluvení:	prof. RNDr. Ladislav Dušek, Ph.D.; MUDr. Vojtěch Suchánek; MUDr. Renáta Knorová, MBA; MUDr. Marcela Koudelková; Mgr. Eva Šindlářová;

Zapsala: Mgr. Markéta Vranová

Příští setkání: první kvartál 2025

TÉMATA A ÚKOLY Z JEDNÁNÍ

1. Úvodní slovo

Předsedkyně prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., ve spolupráci s tajemníkem komise PhDr. Karlem Hejdukem uvítala členy Komise.

2. Informování členů komise o aktivitách ve vztahu k odvykání kouření v rámci screeningových programů

Prof. MUDr. Eva Králíková, CSc., a MUDr. Kamila Zvolská, Ph.D., představily návrh operativního doporučení na využití stávajících screeningových programů k identifikaci kuřáků a k následné krátké intervenci nekouření.

SLZT ve spolupráci s NIKEZ MZ ČR připravují operativní doporučení, které se bude věnovat klinickým otázkám: jaká je důkazní opora pro to, aby byly screeningové programy využívány k identifikaci kuřáků, a zda by měla být aktivně nabízena krátká intervence a léčba závislosti na tabáku. Plánovaným výstupem doporučení je vznik informačních letáků pro pacienty a zveřejnění krátkého e-learningu pro lékaře a sestry zapojené ve screeningu na webových stránkách screeningových programů.

Mgr. Renata Chloupková následně představila průběžné výsledky z dat zdravotních pojišťoven a z patientských dotazníků sbíraných v rámci Programu, které osoby vyplňují spolu s ambulantním pneumologem. Alespoň krátká intervence léčby závislosti na tabáku je pneumologem poskytována v téměř 70 % případů.

Hlavní body diskuse:

- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., vyzvala k zavedení automatických notifikací v SW praktických lékařů, aby byl lékař u osob v cílové věkové kategorii na nabídku Programu upozorněn automaticky.
- Zástupci praktických lékařů diskutovali nemožnost zjistit, zdali osoba po oslovení do Programu na vyšetření opravdu dorazí, zejména pokud do Programu může osoby oslovovat více odborností. RNDr. Ondřej Májek, Ph.D., upozornil na nezbytné legislativní procesy pro realizaci sdíleného zdravotního záznamu. Informoval o plánované realizaci systému PREV-IS pilotně v roce 2025, který by měl v budoucnu sloužit k online sdílení elektronických záznamů o provedených screeningových a preventivních vyšetřeních.

3. Analýza dat a výsledky Programu do 31. 03. 2024

Mgr. Renata Chloupková představila aktuální výsledky Programu, které byly připraveny na základě recentních dat zdravotních pojišťoven. K 31. 3. 2024 bylo v rámci Programu osloveno celkem 29 443 osob. Praktičtí lékaři oslovili celkem 22 623 osob, zhruba polovina oslovených souhlasila s účastí. Pneumologové za uvedené období vyšetřili téměř 14 tisíc osob, přičemž necelých 7 tisíc z nich přišlo přímo k pneumologovi bez předchozí návštěvy u praktického lékaře. Již 9 662 osob podstoupilo první nízkodávkové LDCT vyšetření.

Celkové výsledky LDCT vyšetření v rámci 1. screeningové epizody: na základě prvního LDCT vyšetření (resp. posledního vyšetření LDCT po neurčitěm výsledku) byla většina pacientů negativních (89 %). Přibližně 7 % osob mělo neurčitý výsledek a téměř 4 % osob mělo výsledek rizikový. Osoby s rizikovým výsledkem LDCT jsou dále zasílány do specializovaných pneumoonkochirurgických center.

V této souvislosti byla dále diskutována obnova sítě pneumoonkochirurgických center (POCH) a aktuální situace okolo rozkladového řízení o rozhodnutí MZ ČR. Mgr. Bc. Pavel Kurek, DiS., uvedl aktuální stav: 7 pracovištím byl udělen statut centra vysoce specializované pneumoonkochirurgické péče. V nepokrytých krajích, zejména Jihomoravském kraji, bude vyhlášena další výzva.

Hlavní body diskuse:

- Podíl zapojených praktických lékařů dle vykazovaných zdravotních výkonů Programu je nízký, dvě třetiny poskytovatelů odbornosti 001 se doposud nezapojily. To je výrazně odlišné od zapojení do nově zavedeného *Programu časného zachytu karcinomu prostaty*, ve kterém je podíl zapojených praktických lékařů až 70 %. MUDr. Petr Šubrt uvedl, že srovnávat zapojení praktických lékařů v nově zavedeném *Programu časného zachytu karcinomu prostaty* a *Programu časného zachytu karcinomu plic* není relevantní, jedná se o zcela rozdílnou cílovou populaci. Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., požádala, s ohledem na věkový překryv cílové populace, aby byl *Program časného zachytu karcinomu plic* nabízen také mužům, které praktický lékař oslovuje se vstupem do *Programu časného zachytu karcinomu prostaty*.
- Prim. MUDr. Ivana Čierná Peterová poděkovala za prostor, který dostává v rámci odborných akcí pro praktické lékaře, na nichž pravidelně o Programu a jeho výsledcích informuje. Je nutné opakování a pravidelné informování. Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., poděkovala za dosavadní zapojení všem lékařům.
- MUDr. Norbert Král, Ph.D., požádal o přípravu analytických podkladů, dle kterých bude zřejmé zapojení praktických lékařů v jednotlivých okresech.
- Doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., požádal za Výbor společnosti ČPFS o seznam nezapojených pneumologických pracovišť, aby je odborná společnost mohla se zapojením do Programu oslovit.
- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., vysvětlila důležitost center POCH a apeluje na pneumology, aby posílali osoby s pozitivním výsledkem z LDCT pouze do center POCH.

Úkoly:

- Příprava analytických podkladů, dle kterých bude zřejmé zapojení praktických lékařů v jednotlivých okresech – **ÚZIS ČR, neprodleně.**
- Příprava seznamu nezapojených pneumologických pracovišť – **ÚZIS ČR, neprodleně.**

4. Akreditace radiologických center – výsledek procesu reakreditace center a výzvy pro rok 2024

Mgr. Antonín Hasal za OZP MZ ČR přiblížil průběh procesu reakreditace u radiologických pracovišť, kterým platnost osvědčení vyprší na konci roku 2024. Osvědčení bylo již uděleno do konce trvání pilotní fáze Programu 11 pracovištím, 2 centra mají odloženou žádost a běží jim lhůta pro vypořádání připomínek.

5. Vyhodnocení realizovaných rozesílek do datových schránek a další postup

Mgr. Markéta Vranová představila doposud realizované rozesílky praktickým lékařům a pneumologům. Dále informovala o plánované rozesílce pro zapojená radiologická pracoviště.

6. Zpětná vazba k Programu jednotlivých zapojených odborností

V rámci zpětné vazby byly diskutovány plánované změny ve zdravotních výkonech v rámci Programu. Od roku 2025 bude nově v platnosti výkon 25508 ODMÍTNUTÍ POKRAČOVAT V ÚČASTI V PROGRAMU ČASNÉ DETEKCE KARCINOMU PLIC PACIENTEM, došlo také k úpravě popisu výkonu 25504 ROZŠÍŘENÁ INTERVENČNÍ LÉČBA ZÁVISLOSTI NA TABÁKU, aby bylo zřejmé, že k provádění výkonu není povinná objektivizace údajů měřením CO.

Hlavní body diskuse:

- Diskutovalo se automatické nasmlouvání výkonů 25508 a 25504 provádějícím odbornostem pro rok 2025.
- *Dodatečné stanovisko SZP ČR: výkon 25508 je zařazen mezi obligatorně smlouvané výkony ze strany ZP a bude smlouván v případě odbornosti 001 automaticky všem PZS. V případě odbornosti 205 a 809 bude předán všem ZP sdruženým v SZP ČR požadavek na jeho nasmlouvání pro pracoviště odbornosti 205.*

Úkoly:

- Provéřit, zdali je výkon 25504 automaticky nasmlouván všem poskytovatelům odbornosti 001 a 205, případně zajistit plošné nasmlouvání od roku 2025 – **VZP ČR, SZP ČR.**
- Zajistit nasmlouvání výkonu 25508 od roku 2025 automaticky všem smluvním lékařům odbornosti 001 a 205, a smluvním poskytovatelům odbornosti 809, kteří jsou držiteli osvědčení MZ – **VZP ČR, SZP ČR.**

7. Hlášení do NOR u pacientů, kteří neabsolvují řádný screeningový proces

Na podnět předsedkyně Komise prof. MUDr. Marty Koziar Vašákové, Ph.D., NSC ÚZIS zpracovalo analýzu osob, které byly osloveny do Programu (souhlasící i nesouhlasící s účastí), ale u kterých není v NRHZS evidován výkon pro screeningové LDCT a srovnání s daty NOR ve vztahu k evidenci nádorů plic, což může značit sekundární dopad Programu, který může souviset např. se zachytem nádoru při RTG plic.

Z celkového počtu 20 360 oslovených osob bez provedení screeningového LDCT vyšetření mělo 78 osob záznam v NOR (dg. C33 nebo C34) do půl roku od oslovení.

Hlavní body diskuse:

- Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., zdůraznila, že za poslední měsíc mají již dva bezpříznakové pacienty, které po skiagramu hrudníku označili jako vysoce suspektní pro karcinom plic. Tyto osoby nepokračují na screeningové LDCT, ale na další diagnostická vyšetření. V případě potvrzení diagnózy karcinomu plic tyto osoby nyní nevidíme jako pozitivní v rámci Programu, ale je zřejmé, že tyto osoby byly zachyceny jen díky účasti ve screeningovém programu.
- Tyto osoby budou analyzovány i nadále, vyhodnocovány budou jako zachyty díky Programu, nejedná se však o „screening-detected“ pacienty.

- Diskutován byl postup, jak o takových osobách informovat NSC ÚZIS, aby mohly být identifikovány v rámci analýz a výstupů v rámci Programu. Bude připraven metodický pokyn pro pneumology, jak mají v takovém případě postupovat.

Úkoly:

- Příprava metodického pokynu k zajištění jednotného postupu u osob s vysoce suspektním nálezem u pneumologa – dovyšetření osoby mimo screeningový algoritmus – **ÚZIS ČR, neprodleně.**

8. Představení novinek v projektu SOLACE

Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., přiblížila novinky v rámci pracovních balíčků (WP) projektu SOLACE.

Popsala jednotlivé rizikové skupiny, které spadají do WP6, jehož realizací byla pověřena FTN Praha. Jedná se o pacienty s předchozím onkologickým onemocněním, pacienty po orgánové transplantaci a pacienty s chronickou plicní nemocí (CHOPN). Zdůraznila, že se jedná o velmi rizikovou skupinu osob, jen v rámci FTN ve skupině pacientů po orgánové transplantaci evidují z 30 vyšetřených osob již 3 pozitivní. Vyzvala, aby onkologové všechny onkologicky nemocné v cílově věkové kategorii 55-74 let a s odpovídající kuřáckou zátěží vždy vyzývali k zapojení do Programu, pokud v posledním roce nepodstoupili CT hrudníku.

9. Publikační skupina v rámci Programu

Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., představila myšlenku publikační skupiny, která by měla být primárně složena z odborníků z řad odborných společností zastoupených v komisi a to na základě projeveného zájmu o vstup do publikační skupiny. Smyslem publikační skupiny je koordinovaně připravovat publikační výstupy z dat sbíraných v rámci monitoringu programu a zajišťovat odbornou interpretaci těchto dat. Všechny publikační výstupy z programu by měly být schváleny členy publikační skupinou na základě žádosti autora na k tomu připraveném formuláři.

Nominaci do této skupiny přijali: prof. MUDr. Hynek Mírka, Ph.D., MUDr. Eva Kočová, Ph.D., MUDr. Ivana Čierná Peterová, doc. MUDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., prof. MUDr. Robert Lischke, Ph.D., prof. Luboš Petruželka, CSc., doc. Bohumil Seifert, Ph.D., MUDr. Norbert Král, Ph.D., prof. MUDr. Eva Králíková, CSc., MUDr. Marcela Koudelková, Mgr. Renata Chloupková, PhDr. Karel Hejduk a RNDr. Ondřej Májek, Ph.D.

10. Informační aktivity pro veřejnost a odborná setkání – podzim 2024

Účastníkům jednání byl představen přehled konaných odborných akcí, na kterých byl Program prezentován, a dále seznam plánovaných aktivit pro podzimní období. Prof. MUDr. Martina Koziar Vašáková, Ph.D., popsala úspěšnou aktivní účast na kongresu ERS ve Vídni.

Dále byli členové Komise pozváni na konferenci Pneumoforum, jejíž první ročník proběhne 28. 11. 2024.

11. Diskuse, shrnutí, úkoly a příští termín Komise

Hlavní body jednání byly shrnuty a termín dalšího jednání Komise je předběžně stanoven na první kvartál roku 2025.

Přílohy:

1. Prezentace z jednání Komise.

Pozn. 1: Pokud úkol nemá uveden termín, bude probrán na dalším jednání.

Pozn. 2: Přílohy nejsou veřejnou součástí zápisu.